Universiteit Utrecht

VINCI TOPONDERWIJS

Plukboeket 2

Een uitgave van SterkVVE
Met nieuws over VVE en achterstandenbeleid
Jo Kloprogge, juni 2018

Allereerst willen we graag iedereen bedanken voor de positieve reacties op het eerste kwartaalbericht. Het werd breed gewaardeerd en dat geeft de burger moed. Het is bovendien erg leuk om te doen. Een probleem is natuurlijk wat wel en wat niet te selecteren. We moeten ook veel interessante zaken laten liggen, maar zoals Goethe al zei; 'In der Beschränkung zeigt sich der Meister'. We hopen een beetje meesterschap op dit punt te ontwikkelen. Dit bericht hebben we een zomerse naam gegeven, en voor de herfstuitgave gaan we in die stijl verder. We openen met enkele interessante Nederlandse onderzoeken/publicaties. Daarna kijken we naar buitenlands onderzoek en we eindigen met beleidsmatige thema's.

Nederland in beeld

1. **Een interessante binnenkomer is een handreiking van Sardes over vaderbetrokkenheid.**

Opvoeding van jonge kinderen wordt traditioneel vooral gekoppeld aan de rol van de moeder en minder aan die van de vader. De feminisering van voorzieningen voor jonge kinderen en basisscholen kan de sterke gerichtheid van instellingen op de moeder nog versterken. Vaders worden dan nogal eens genegeerd. Toch vinden vrijwel alle vaders volgens de gegevens van Sardes dat ook zij voor de kinderen moeten zorgen. In de handreiking zijn veel tips te vinden die kunnen helpen om de betrokkenheid van de vader tot bloei te laten komen. De auteurs zijn allen vrouwen, maar kennelijk met een goed inzicht in de psyche van het mannelijk geslacht. Voor gemeenten is het thema van belang in het kader van hun beleid op het gebied van ouderbetrokkenheid in het onderwijs.
Zie: http://www.sardes.nl/pathtoimg.php?id=2780&image=handreiking_vaderbetrokkenheid_spread.pdf

2. Bureau Buitenhek publiceerde gegevens over het bereik van voorschoolse voorzieningen in 2017

Het blijkt dat in 2017 13,6% van de peuters (35.600) geen gebruik maakt van een voorschoolse voorzieningVrijwel alle gemeenten (96%) in Nederland hebben een gesubsidieerd aanbod voor peuters zonder toeslagaanspraak. Dat aanbod varieert en bestaat gemiddeld uit een aanbod van ca. 6 uur per week gedurende de schoolweken, in totaal ca. 240 uur per jaar. Het gesubsidieerd aanbod voor peuters met een indicatie voor voorschoolse educatie varieert eveneens qua omvang, maar bestaat meestal uit een aanbod van 10 uur per week gedurende 40 weken per jaar, in totaal ca. 400 uur per jaar. 30% van de gemeenten is actief bezig met beleid om het bereik verder te vergroten. De overige zijn meestal nog bezig met het maken van plannen of met onderzoek. Duidelijk is verder dat een relatief groot deel van het non-bereik wordt ingegeven door principiële opvattingen van ouders over opvoeding, levensovertuiging en/of de meerwaarde van een voorschools aanbod. We mogen toch wel constateren dat het is gelukt om een hoog bereik van deelname van voorschoolse voorzieningen te realiseren.

Zie: https://www.buitenhek.nl/onderzoek-naar-bereik-voorschoolse-voorzieningen

3. Cor Aarnoutse over het leesonderwijs; groep 1 en 2 als basis van oplossing

Emeritus hoogleraar Cor Aarnoutse schreef een indringend stuk over de problemen met het leesonderwijs in het tijdschrift Cascade. Dat is een vrij onbekend tijdschrift over onderwijs, dat twee keer per jaar verschijnt.

Aarnoutse stelt dat meer dan tien procent van de kinderen aan het einde van groep 3 niet goed leest. Dat is funest voor de verdere ontwikkeling en de motivatie van deze kinderen. De oorzaak van het falen van de zwakke lezers moet naar de mening van Aarnoutse vooral gezocht worden in de veelheid van vaardigheden die in groep 3 geleerd moeten worden. De zwakke lezers zijn niet in staat om al deze vaardigheden in zo'n korte tijd te verwerven en stapelen daardoor het ene tekort op het andere. De oplossing van het probleem van de zwakke lezers moet vooral in groep 1 en 2 gezocht worden. In deze groepen moeten alle kinderen en vooral de potentieel zwakke lezers veel beter worden voorbereid op het leren lezen in groep 3. Er moet meer aandacht worden besteed aan de ontwikkeling van die vaardigheden die bij het leren lezen in groep 3 een belangrijke rol spelen. Als deze vaardigheden op een speelse en tegelijk systematische wijze worden onderwezen en getoetst, dan verloopt het leren lezen in groep 3 veel soepeler, vooral voor de zwakke lezers. De verwachting is dat het percentage uitvallers dan sterk zal dalen. Uit veel onderzoek blijkt dat drie vaardigheden van groot belang zijn voor het leren lezen in groep 3, namelijk het bewustzijn van klanken, letterkennis en benoemsnelheid. Om het aantal uitvallers op het gebied van het beginnend lezen te verkleinen is het van het grootste belang dat de leerkrachten van groep 1en 2 veel aandacht besteden aan de ontwikkeling van de drie bovengenoemde vaardigheden. Wat ook belangrijk is, is dat de leerkrachten van groep 1, 2 en 3 een team vormen dat wat betreft het beginnend lezen één lijn uitstippelt en volgt.

Zie: http://www.lucasacademie.nl/uimages/Een%20probleem%20dat%20dringend%20om%20een%20oplossing%20vraagt.pdf

Dit artikel versterkt wel de zorg over de kwaliteit van de vroegschool, zeker in combinatie met het onderzoek van Leseman.

4. Opgroeien en opvoeden in armoede

Het Nederlands Jeugdinstituut publiceerde in maart j.l. een brochure over opgroeien en opvoeden in armoede, van de hand van Hilde Kalthoff.

Ongeveer een op de tien kinderen groeit op in armoede. In 2016 leefden 292.000 minderjarige kinderen in een gezin met een inkomen onder de lage-inkomensgrens. Van hen was bij 117.000 minderjarige sprake van een langdurig laag inkomen (CBS, 2018). Het percentage kinderen met kans op armoede was in vergelijking met 2015 gedaald van 9,2 naar 8,9%. Het aandeel

kinderen uit gezinnen met een langdurig laag inkomen bleef echter met 3,7% onveranderd. Volgens het CBS (2018) lopen eenoudergezinnen, alleenstaanden tot de AOW-leeftijd, huishoudens met bijstand en huishoudens met een laagopgeleide hoofdkostwinner relatief vaak risico op armoede. Zo moest in 2016 van de eenoudergezinnen met minderjarige kinderen -veelal alleenstaande moeders- 23% van een laag inkomen rondkomen en had 8% van hen al minstens vier jaar achtereen een laag inkomen.
Hoewel kinderen met werkende ouders minder kans hebben om in armoede op te groeien, hebben de meeste kinderen die in armoede opgroeien werkende ouders.
Onderzoek in opdracht van de Kinderombudsvrouw (Wiersma en van der Kooi, 2017) toont dat kinderen en jongeren in armoede negatiever zijn over hun leven dan kinderen die daar niet mee te maken hebben. Zij geven hun leven respectievelijk een 6,6 tegenover een 7,5 van kinderen die niet in armoede opgroeien. Wanneer er naast armoede andere problemen spelen thuis, geven zij een nog lager cijfer: gemiddeld een 5,5. Het minst tevreden zijn kinderen en jongeren over de volgende vijf aspecten van hun leefomgeving: zekerheid en stabiliteit, school en vrije tijd, sociaal netwerk van andere volwassenen, veiligheid in de buurt en aandacht van ouders.
Zie: https://www.nji.nl/nl/Producten-en-diensten/Publicaties/NJi-Publicaties/Opgroeien-en-opvoeden-in-armoede
Hierbij kan worden opgemerkt dat armoede of een inkomenssituatie met beperkingen niet meer erg serieus lijkt te worden genomen in de huidige samenleving. Alle tv series uit binnenland en buitenland laten mensen zien die allerlei problemen ondervinden, maar armoede zie je nog maar zelden.

5. Muziekonderwijs

Een Engelstalige publicatie van Nederlandse auteurs - waaronder de alomtegenwoordige Erik Scherder - over het muziekonderwijs, laat een paar interessante resultaten zien. Het onderzoek werkt keurig met interventie- en controle groepen. De interventie die zich uitstrekte over 2, 5 jaar, betrof beeldende kunst en muziek. Kinderen in de beeldende kunst groepen presteerden beter op visueel spatiale geheugen taken. De kinderen in de muziekgroepen scoorden significant hoger op zelfbewustzijn, planning en verbale intelligentie. Alle resultaten bij elkaar genomen indiceert de studie een lange termijn transfer effect van muziek onderwijs op academische prestaties.
Artur C. Jaschke, Henkjan Honingand Erik J. A. Scherder, Longitudinal Analysis of Music Education on Executive Functions in Primary School Children, Frontiers in Neuroscience, februari 2018.

6. Het Centraal Planbureau – Effectieve interventies leerachterstanden in het primair onderwijs

Het CPB is altijd een grote ruggensteun voor achterstandenbeleid en in het bijzonder voor- en vroegschoolse educatie. De nieuwste notitie over effectieve interventies is alleen daarom al belangrijk. De analyses en conclusies vallen wel een beetje tegen voor wie goed in de materie zit. Het CPB beveelt aan;

- Zet een goede docent voor de klas. Dit maakt veel uit voor wat een kind leert. Dat geldt voor alle kinderen en dus ook voor kinderen met een lage SES. Kies hierbij niet speciaal voor docenten die cognitief uitblinken, maar voor docenten die goed kunnen interacteren met kinderen. Werk beginnende docenten goed in. Verhoog de leerling-interactie-vaardigheden van bestaande docenten via coaching en feedback.
- Geef kleuters uit achterstandsposities extra reguliere lessen. Geef kinderen met een leerachterstand in bijvoorbeeld rekenen of taal dubbele dosis-maatwerklessen. Geef geen extra lessen die ver staan van de reguliere praktijk en waarvan onduidelijk is of ze effect hebben. Geef zeker geen extra lessen aan kwetsbare kinderen met een kleine leerachterstand die ze krijgen op grond van het feit dat ze te weinig presteerden. Kies bij digitale extra lessen adaptieve en motiverende programma's.
- Zet assistenten in voor onderwijsinhoudelijke taken. Alleen als assistenten onderwijsinhoudelijke taken hebben, verbeteren ze de leerprestaties.
- Verklein de klas. Doe dit vooral voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen, een migratieachtergrond en/of in klassen met een zwakke (bijvoorbeeld nog onervaren) docent.
- Daag kinderen uit. Stel uitdagende eisen aan alle kinderen.
- Zet een zomerschool op en ga daarin veel lezen met kinderen. Een zomerschool gericht op lezen voorkomt kennisverlies in de vakantie. Een jaar na de zomerschool lezen kinderen nog steeds beter dan als ze niet naar de zomerschool zouden zijn gegaan.
- Stimuleer kinderen thuis te lezen in de zomervakantie. Met name voor laagpresteerders en kinderen uit gezinnen waar weinig gelezen wordt is dit effectief om verlies van kennis in de vakantie tegen te gaan.
- Stimuleer en ondersteun ouders samen met het kind te leren. Stuur ouders berichtjes met concrete tips, afgestemd op hun kind.

Verder wordt ook hier VVE de hemel in geprezen en wordt gewezen op de spectaculaire resultaten van VVE in het buitenland. Erg diepgaand wordt de analyse nergens, maar ze bruikbaar als argument voor investeringen in VVE, alleen al vanwege het prestige van het CPB.
Zie: https://www.cpb.nl/publicatie/effectieve-interventies-leerachterstanden-in-het-primair-onderwijs

Het buitenland aan het woord

1. Vrij spel onder vuur

Er zijn nog steeds redelijk wat tegenstanders van de educatie van jonge kinderen. Meestal gaan zij er van uit dat kinderen zich ontwikkelen als ze vrij kunnen spelen. Leseman merkte in zijn presentatie voor sterkVVE op dat vrij spel nog veel voorkomt in de vroegscholen.
Het is dus wel een interessante vraag wat onderzoekers over de betekenis van vrij spel voor de ontwikkeling van jonge kinderen hebben te zeggen. In 2013 werden de resultaten van een aantal onderzoeken bezien in een artikel vam Lillard, Lerner, Hopkins , Dore , Smith, en Palmquist in 'Psychological Bulletin' met als titel 'The impact of pretend play on children's development: a review of the evidence'. Pretend play is spelen door een fictieve rol aan te nemen, bijv. cowboy en indiaan of Messi spelen. De effecten werden op diverse domeinen werden bestudeerd, o.a. taal, regulering van emoties, executieve functies, probleem oplossen, sociale vaardigheden, intelligentie. De resultaten zijn zeer gevarieerd. Uiteindelijk concluderen de onderzoekers dat de beschikbare evidentie geen ondersteuning biedt voor het claimen van het unieke belang van pretend play voor de ontwikkeling van kinderen.

Deze onderzoeksresultaten indiceren natuurlijk niet dat we kinderen niet moeten laten spelen of dat nu definitief is aangetoond dat vrij spel geen effect heeft op de ontwikkeling van kinderen, maar het helpt wel om overtrokken verwachtingen te dempen.

Ook een Nederlandse scriptie van Trinke Keuning, genomineerd voor de Groninger Alumni Psychologie scriptieprijs, met als thema rekenen door kleuters, pakt slecht uit voor vrij spelen. Keuning onderzocht bij 72 kleuters of ze beter leren rekenen door spelletjes, door begeleid spel of door de klassieke instructiemethode.

Bij vrij spel; denk hier aan bordspelletjes met dobbelstenen, gekenmerkt door duidelijke regels en competitie. 'Begeleid dramatisch spel' betrof een rollenspel in een fantasievolle context waarbij kinderen bijvoorbeeld doen alsof ze indianen zijn en proberen vissen te vangen. De leerkracht begeleidt het spel en stelt vragen als "Hoeveel visjes heb je nu?" en "Wie heeft er meer?" De derde bestudeerde methode was de 'klassieke' instructiemethode: klassikale uitleg van getalbegrip door de leerkracht. Het bleek dat beide leerkrachtgestuurde lesmethodes significant beter scoorden dan het vrije spel waarbij alleen rekenmaterialen aanwezig waren. Bovendien bleek dat voor kinderen die op de Cito-toets 'rekenen voor kleuters' uitvielen – de zwakkere rekenaars dus – met name directe instructie het beste werkte. Dit onderzoek laat zien dat kleuters die moeite hebben met leren rekenen, beter gaan presteren wanneer de leerkracht ze directe aanwijzingen en uitleg geeft.

2. Robert Slavin over tutoring

Het verhaal blijft al jaren hetzelfde. Instrumenten zoals tutoring en mentoring zijn, mits goed toegepast, buitengewoon effectief. Ze worden echter heel weinig ingezet in het onderwijs. We gooien toch maar weer eens bewijslast op tafel, ditmaal ontleend aan een van de altijd spannende blogs van Robert Slavin. Slavin stelt dat tutoring onmiskenbaar effectief is. Het wordt weinig gebruikt vanwege de kosten en de benodigde inzet van leerkrachten (voor een op een en voor kleine groep tutoring). Hij benoemt in zijn blog vier 'shockers' op basis van uitvoerige analyses van een groot aantal onderzoeken door zijn team.

Shocker 1; Tutoring door onderwijsassistenten is even effectief als door leerkrachten.

Shocker 2; Tutoring door vrijwilligers is veel minder effectief dan door leerkrachten en onderwijsassistenten

Shocker 3; Goedkopere substituten voor tutoring, bijv. in de vorm van e- learning of computer assisted instruction komen qua effectiviteit niet in de buurt van face to face tutoring

Shocker 4; Voor zwakke lezers doen sommige klassikale aanpakken het beter dan tutoring, tegen lagere kosten. Het gaat dan bijv. om Success for All en Enhanced Core Reading Instruction

Slavin denkt dat deze resultaten erop wijzen dat tutoring niet zozeer werkt omdat er wordt geïndividualiseerd, maar omdat zwakkere leerlingen gerichte aandacht krijgen van een 'gewaardeerde' volwassene.

3. Nieuwsgierigheid van jonge kinderen; een onderschatte factor

In Pediatric Research, april 2018, verscheen een artikel over nieuwsgierigheid bij jonge kinderen (Early childhood curiosity and kindergarten reading and math academic achievement van Shah, P, Weeks, H, Richards,B en Kacirotti, N.).
Uit deze studie van de universiteiten van Michigan en Harvard blijkt dat nieuwsgierige kinderen het beter doen op school, ongeacht de inkomenssituatie van de ouders. Nieuwsgierige kinderen scoren hoger op lezen en wiskunde. De onderzoekers bevelen aan nieuwsgierigheid te stimuleren om het leren een impuls te geven.

In 'mailonline' zegt onderzoeker Shah dat in scholen nu nog vooral wordt geprobeerd de zelfregulatie van kinderen te verbeteren, maar dat stimuleren van nieuwsgierigheid minstens zo belangrijk is. De vraag hoe dit kan worden aangepakt, ligt nog open.

Dit is een interessante lijn omdat we daar in SterkVVE ook iets mee willen doen. Het zou waarschijnlijk een unieke innovatie voor Nederland en Europa betekenen.

Beleid in Nederland

1. Interbestuurlijk akkoord met veel geld voor gemeenten

Het is altijd verrassend wat er wel en niet in de media komt. Wat er niet in kwam, is het interbestuurlijk akkoord dat in februari werd gesloten tussen het Rijk en provincies, gemeenten en waterschappen.
Het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen hebben in dat akkoord afgesproken om samen een aantal grote maatschappelijke opgaven aan te pakken. Het Rijk heeft hiervoor een ruim accres beschikbaar gesteld aan gemeenten en provincies. Daarnaast investeert het Rijk ook door het inzetten van extra geld en andere intensiveringen. Er is 1,4 miljard euro beschikbaar voor de opgaven in het interbestuurlijk programma. Het totale accres voor gemeenten en provincies bedraagt ruim 6 miljard. **Zie: https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2018/02/14/interbestuurlijk-programma-extra-geld-naar-maatschappelijke-opgaven**
Er worden tal van thema's genoemd waar het geld aan besteed mag worden. Volgens minister Slob (uitspraak tijdens het Algemeen Overleg over de indicatoren onderwijsachterstanden in februari) mag het ook besteed worden aan VVE, bijv. om VVE toegankelijk te maken voor alle kinderen, zoals is bepleit door een aantal organisaties.

2. De staat van het onderwijs

Het inspectierapport over 2016 en 2017 heeft veel debat losgemaakt. Dit concentreerde zich vooral op de conclusie van de inspectie dat het Nederlands onderwijs geleidelijk wegzakt in internationale vergelijkingen. Deze boodschap werd niet bepaald gewaardeerd door de onderwijsorganisaties, die hier steun kregen van een aantal wetenschappers. Haar conclusies werden wel gedeeld door o.a. Hans Wiegel en Bastiaan Bommeljé. Buiten het onderwijs is er mogelijk grotere bezorgdheid over de kwaliteit van het onderwijs dan binnen het onderwijs. We kunnen hier enkele kanttekeningen bij plaatsen;

a. De zorg over dalende onderwijsprestaties is niet nieuw. Het Centraal Planbureau sprak zijn zorgen al in 2011 hierover uit en ook in bijv. de inaugurale rede van Kees Vernooy uit 2016 over het leesonderwijs rinkelen de alarmbellen. Een passage hieruit;

Het aantal 15-jarigen op of onder het laagste (lees)-niveau (vaardigheidsniveau 1 of lager) is volgens de laatste pisa-studie (2007) tussen 2002 en 2006 gestegen van 11,5 naar 15,1 procent, terwijl Nederland er vanuit de Lissabondoelstelling naar streeft dat dit aantal in 2010 slechts 8% is. Dit betekent dat deze leerlingen na hun schoolperiode geen leesvaardigheid hebben waarmee ze zich zelfstandig in de samenleving kunnen redden. Ongeveer anderhalf miljoen Nederlanders kunnen onvoldoende lezen, schrijven en rekenen. 'Onvoldoende' betekent dat zij niet over het niveau beschikken om succesvol deel te nemen aan verdere scholing of beroepsgericht onderwijs of om zich persoonlijk of maatschappelijk te kunnen ontwikkelen. Veel volwassenen zijn vanwege een onvoldoende leesvaardigheid niet in staat om met alledaagse schriftelijke informatie om te gaan.

b. De inspectie heeft haar conclusies minder sterk onderbouwd dan had gekund. Mogelijk heeft zij de intensiteit van de reacties onderschat. Enkele bijlagen bij het rapport geven nadere informatie, maar zijn niet 100% overtuigend.

c.Een tweede kernpunt uit het inspectierapport kreeg door al het rumoer over de dalende kwaliteit minder aandacht. Dat betreft de constatering dat de segregatie in ons onderwijs toeneemt. Dit punt was al bijna helemaal in donkere grotten der vergetelheid beland toen er iets opmerkelijks gebeurde. Journaliste Anja Vink schreef een artikel in 'de Correspondent' met als titel 'Arme en rijke kinderen zitten steeds minder vaak bij elkaar in de klas (en daar is wat aan te doen)'. Dit artikel verscheen pal voor het Algemeen Overleg over de indicatoren voor achterstanden op 17 mei en werd door verschillende kamerleden aangehaald. De minister kondigde daarop aan het thema segregatie (weer) aandacht te gaan geven.

d. Helemaal onderbelicht bleven (helaas) de aanbevelingen van de inspectie. Zij pleit voor
- het zoeken naar consensus over de vraag wat goed onderwijs nu eigenlijk wel of niet is
- lerarenteams, schoolleiders en bestuurders: zij kunnen hun autonomie beter benutten
- het bewaken van de maatschappelijke opdracht, het collectief belang. De oplopende ongelijkheid, de grote schoolverschillen en de sterke segregatie tonen aan dat het maatschappelijk belang gemakkelijk ondergeschikt raakt aan individuele of georganiseerde belangen.

3. De nieuwe indicatoren voor onderwijsachterstanden

Dan hebben we natuurlijk de nieuwe verdeling van achterstandsmiddelen. De doelgroep is nu vastgelegd op 15%. We hebben dus voor de toekomst altijd 15% kinderen met achterstanden. Dit wordt binnen dit systeem niet meer en niet minder. Het beschikbare budget blijft constant en wordt omgeslagen over de totale achterstanden, berekend via de CBS indicatoren. Voor de gemeenten geldt een drempel van 15%. Voor de scholen geldt een drempel van 12%. Gemeenten met minstens één leerling die binnen de landelijke doelgroep van 15% valt, ontvangen het minimumbedrag van 64.000 euro.
Dat is wel vrij raadselachtig want er is geen landelijke doelgroepdefinitie meer. Dus hoe men dan wil bepalen of een leerling onder de doelgroep valt, is een interessante vraag. Maar ook bij de berekening van de indicatoren zijn er veel lacunes in de beschikbare data, die door statistische invultechnieken worden rechtgebreid.

Enkele oudgedienden op dit thema, met toch stevige rekenvaardigheden, hebben hun tanden stukgebeten op de rekenwijze en ook navraag bij OCW gaf niet echt veel helderheid.

Mocht u dus niet echt goed snappen hoe de indicatoren worden berekend, schaam u niet. U bent in goed gezelschap.

Enkele aandachtspunten voor gemeenten:
- De nieuwe budgetten worden ingezet met een overgangstermijn van 3 jaar. Je zou ook kunnen zeggen vier jaar want pas in 2022 is de overgang voltooid, na 25% in 2019, 50% in 2020, 75% in 2021 en 100% dus in 2022.
- Of de nieuwe budgetten zo blijven als ze zijn is nog maar de vraag. Ze worden dit najaar opnieuw berekend en er vindt verder jaarlijks een nieuwe berekening van budgetten op basis van de indicatoren plaats. De effecten daarvan kunnen meevallen. Maar omdat we de berekeningswijze niet kunnen navolgen of checken, zijn verrassingen niet uitgesloten.
- In de meeste gevallen loopt de ontwikkeling van de budgetten van gemeenten en schoolbesturen gelijk op. Als de gemeente meer krijgt, krijgen de schoolbesturen ook meer en evenzo bij minder.

4. De vroegschoolproblematiek

Naar aanleiding van de presentatie van Paul Leseman over de zorgelijke ontwikkeling van de vroegscholen, heb ik aan de inspectie gevraagd welke actie zij nu gaat ondernemen. In de aanbiedingsbrief aan de 2e kamer staat immers.

……wil ik in de komende periode inzetten op verdiepend onderzoek om meer inzicht te krijgen in de verklaringen achter dit onderzoek en de wijze waarop sommige scholen er wel in slagen om een goede kwaliteit aan te bieden. Daarnaast ga ik in gesprek met de Inspectie van het Onderwijs over de vraag of zij de resultaten uit dit onderzoek herkennen en welke verschillen zij zien tussen goed en minder goed vroegschools aanbod. Op basis van deze onderzoeken en dit gesprek wil ik bekijken op welke manier de kwaliteit van het aanbod aan doelgroepkleuters kan worden verbeterd. (Brief minister Slob van 24 november 2017 over Aanbieding onderzoek pre-COOL: derde basisrapport)

De inspectie heeft de ontvangst van de brief bevestigd en zou na 16 mei reageren. Dat is het nog steeds.

Wel heb ik inmiddels een notitie geschreven over de rol van de gemeente bij de vroegschoolse thematiek, die momenteel wordt bekeken door enkele vroegschoolexperts. Geïnteresseerden kunnen hierover contact opnemen.

jkloprog@ziggo.nl